

Raadsvoorstel

Onderwerp	DV 007 - Aanvullend budget Hubertusmarkt 2026
-----------	--

Raadsnummer	:	DV 007
Zaakdossier	:	
Portefeuillehouder	:	Wethouder F.J.E. (Frans) Derksen
Ambtelijk team	:	Advies en Beleid (Dienstverlening)
Datum collegevergadering	:	Dinsdag 23 december 2025
Datum commissievergadering	:	Woensdag 28 januari 2026
Commissie	:	Ruimte, Economie & Duurzaamheid (RED)
Besluitvorming raad	:	Donderdag 5 februari 2026

Samenvatting

De Hubertusmarkt onderscheidt zich sinds 1544 door haar sterke traditie, lokale streekproducten, ambachtelijkheid en waardering voor landschap en erfgoed. Uit een enquête uitgevoerd onder de bezoekers tijdens Hubertusmarkt editie 2025 blijkt dat juist deze authentieke elementen essentieel zijn voor bezoekers en direct bijdragen aan het Cittaslow-imago en de bijbehorende waarden. De markt raakt daarnaast meerdere beleidsdoelen, waaronder cultuur, sociaal welzijn, lokale economie en toerisme. De afgelopen drie edities tonen aan dat de ingezette professionalisering noodzakelijk en succesvol is. Tegelijkertijd blijkt dat onderdelen zoals bijvoorbeeld het Cittaslowplein verdere uitbreiding vragen. Door stijgende kosten in de branche en aangescherpte veiligheidsnormen is het bestaande structurele budget echter onvoldoende, waardoor financiële ondersteuning vanuit de gemeenteraad nodig is om de Hubertusmarkt kwalitatief, veilig en toegankelijk te blijven organiseren.

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. Het budget voor de organisatie van de Hubertusmarkt te verhogen met € 28.938 voor 2026.

2. De derde begrotingswijziging van dienstjaar 2026 vast te stellen

3. Het college van B&W te laten onderzoeken of het aanvullend benodigde budget van €28.938 opgenomen kan worden in de begroting van 2027 (en meerjarig).

Inleiding

De Hubertusmarkt is sinds 1544 een vaste traditie in Gulpen en behoort tot de bekendste en meest bezochte markten in het Heuvelland en omstreken. In de afgelopen drie edities, die zijn georganiseerd met een vernieuwde organisatiestructuur, zijn diverse nieuwe elementen toegevoegd en getest om binnen de bestaande mogelijkheden nog meer verbinding te leggen met de kernen, lokale verenigingen, ondernemers en Cittaslow-ambassadeurs. Deze vernieuwingen hebben zichtbaar bijgedragen aan een bredere lokale betrokkenheid en een versterking van het traditionele karakter van de markt. Ook is de Hubertusmarkt van grote toegevoegde waarde voor zowel de promotie als de economie van Gulpen-Wittern.

Sinds 2023 is een duidelijke professionaliseringsslag ontstaan onder andere door de samenwerking met een externe partij voor o.a. de ontwikkeling van het veiligheidsplan en verkeersplan. Tijdens het vergunningstraject zijn door adviesdiensten zoals de politie en brandweer aanvullende aanbevelingen gedaan, wat heeft geleid tot extra veiligheidsmaatregelen zoals terreurbarrières, extra verkeersregelaars en aanvullende beveiliging. Uit de evaluaties blijkt dat deze maatregelen niet alleen noodzakelijk zijn, maar ook als positief en passend worden ervaren door verschillende stakeholders.

Naast deze veiligheidsverbeteringen tonen zowel de evaluatie als de enquête aan dat de huidige vorm van de Hubertusmarkt (met haar combinatie van traditie, professionaliteit en lokale betrokkenheid) succesvol is. Ook blijkt dat er ruimte is om bepaalde onderdelen verder door te ontwikkelen, zoals het Open Podium en Cittaslowplein, dat in samenwerking met de gemeente Eijsden-Margraten en Vaals een groot succes was en volgens de evaluatie duidelijk vraagt om uitbreiding. De aantrekkingskracht van de markt is bovendien dusdanig groot dat de gouverneur van Limburg tijdens de editie van 2025 aanwezig was tijdens traditionele onderdelen van de Hubertusmarkt zoals de paardenzegening, wat de regionale bekendheid en uitstraling van het evenement onderstreept.

Met de drie recente edities georganiseerd door een nieuwe organisatie als leerperiode is zichtbaar geworden dat de Hubertusmarkt in haar huidige vorm veilig en toekomstbestendig kan worden georganiseerd, mits er duurzame keuzes worden gemaakt en voldoende middelen beschikbaar zijn om de ingezette professionalisering (en behoud van tradities) verder te borgen en door te ontwikkelen.

Beoogd effect / doelstelling

Met een toekenning van aanvullend budget kan de markt op een verantwoorde en veilige manier blijven plaatsvinden. Daarnaast ontstaat ruimte om meer aandacht te geven aan onderdelen zoals bijvoorbeeld het Cittaslowplein en het Open Podium, waardoor de Hubertusmarkt nog beter aansluit op de doelstellingen van het evenementenbeleid en toekomstbestendig wordt. Bovendien maakt dit het mogelijk de markt te blijven organiseren in de kwaliteit en vorm die de afgelopen drie jaar succesvol is gebleken.

Argumenten

1.1. Dit is noodzakelijk om de geprofessionaliseerde Hubertusmarkt veilig, duurzaam en uitvoerbaar te houden.

Uit de evaluatie van de Hubertusmarkt 2025, aangevuld met de enquête onder bezoekers en de terugkoppeling van ondernemers, standhouders, leveranciers en hulpdiensten, blijkt dat er sinds 2023 een belangrijke professionaliseringsslag is gemaakt. Deze professionalisering wordt breed herkend en gewaardeerd: bezoekers benoemen de verbeterde organisatie en veiligheid. Ondernemers en standhouders spreken van een duidelijkere structuur en betere communicatie. En hulpdiensten bevestigen dat de ingezette maatregelen effectief zijn en bijdragen aan een veiliger evenement.

Tegelijkertijd maakt deze evaluatie duidelijk dat deze verbeterde werkwijze niet haalbaar is binnen het huidige budget. Door veranderende veiligheidsrisico's die worden veroorzaakt door mondiale veranderingen, maatschappelijke ontwikkelingen en aangescherpte regelgeving is een C-evenement als de Hubertusmarkt alleen veilig te organiseren wanneer extra veiligheidsmaatregelen worden getroffen. De edities van 2023, 2024 en 2025 hebben aangetoond dat deze maatregelen noodzakelijk zijn en door politie, brandweer en andere hulpdiensten positief worden beoordeeld. Daarbovenop zorgen inflatie en stijgende kosten in de evenementenbranche ervoor dat het budget ontoereikend is om dezelfde kwaliteit en veiligheid te blijven garanderen.

Cruciaal onderdeel van de professionalisering is de functiescheiding die sinds 2023 is ingevoerd. De inzet van een externe professionele veiligheidscoördinator blijkt volgens zowel de hulpdiensten als de gemeentelijke organisatie essentieel. Deze onafhankelijke rol zorgt voor objectiviteit, duidelijke aanspreekpunten en deskundige toepassing van veiligheidsrichtlijnen in de opgestelde blauwdruk voor veiligheid en verkeer. De blauwdruk heeft er toe bijgedragen dat de inzet van de externe professional dalend is, terwijl de kosten van de veiligheidsmaatregelen stijgen conform index en dit maakt dat het budget vanaf 2023 nu nog steeds toereikend is.

1.2 De Hubertusmarkt zorgt voor een evenementen aanbod dat bijdraagt aan het genoemde beleidskader van het huidige evenementen beleid.

De Hubertusmarkt vormt bij uitstek een voorbeeld van hoe een evenement de kernwaarden en ambities van het huidige evenementenbeleid van de gemeente Gulpen-Wittern in de praktijk brengt. Dit beeld wordt bovendien bevestigd door de resultaten van een enquête die tijdens de Hubertusmarkt is uitgevoerd. Bezoekers geven daarin aan dat zij de markt vooral waarderen vanwege de sterke lokale verbondenheid, de nadruk op traditie, de gastvrije sfeer en het kleinschalige karakter.

Daarnaast vervult de Hubertusmarkt een belangrijke sociale functie en sluit het evenement aan bij de gemeentelijke ambitie dat iedereen mee moet kunnen doen. De markt biedt een laagdrempelige ontmoetingsplek waar inwoners van alle leeftijden samenkomen, vrijwilligers een betekenisvolle bijdrage leveren en lokale verenigingen en ondernemers zichtbaar aanwezig zijn. Ook dit beeld wordt ondersteund door de enquête, waarin bezoekers aangeven dat de sociale toegankelijkheid en het brede, inclusieve karakter van de markt belangrijke pluspunten zijn.

De Hubertusmarkt is daarmee niet alleen een geliefd traditioneel evenement, maar ook een concreet middel waarmee meerdere beleidsdoelen — op het gebied van cultuur, sociaal welzijn, lokale economie en toerisme — tegelijk worden versterkt. Het evenement draagt daarmee bij aan de uitgangspunten van het huidige evenementenbeleid en laat zien hoe traditie, betrokkenheid en Cittaslow-waarden hand in hand kunnen gaan binnen gemeentelijke evenementen.

1.3 De eventueel te generen inkomsten wegen niet op tegen de lasten.

Als organisatie zoeken wij voortdurend naar manieren om structureel eigen inkomsten te genereren. Dit blijkt in de praktijk afgezet tegen de lasten, onmogelijk. Verschillende opties zijn onderzocht, maar deze zijn óf niet uitvoerbaar, óf organisatorisch zo kostbaar dat ze geen betrouwbare bijdrage leveren aan de dekking van de totale kosten. Hieronder lichten we de belangrijkste mogelijkheden toe.

A. Entree heffen

Het heffen van entree lijkt in eerste instantie een logische inkomensbron, maar in de uitvoering is dit complex en kostbaar:

- Het evenemententerrein is een open gebied waarin ook gewoond en gewerkt wordt. Dit betekent dat het terrein niet volledig is af te sluiten. Om toch betrouwbare toegangscontrole te organiseren, zouden extra materialen (denk aan afzettingen van het gehele evenemententerrein en betaalpunten) maar vooral aanvullend personeel/vrijwilligers noodzakelijk zijn. Bij het heffen van entree tenminste tien toegangspunten gedurende het evenement met een inzet minimaal twee vrijwilligers c.q. personeel nodig. Dit zou betekenen dat we minimaal twintig extra vrijwilligers c.q. personeel nodig hebben, dit is in huidige tijd onmogelijk. Zo zijn er bijvoorbeeld voor de editie van 2025 herhaalde oproepen bij verenigingen en op social media gedaan, dit heeft geleid tot één externe vrijwilliger.
- De introductie van entreeverlening zorgt bovendien voor een extra geldstroom, die administratief moet worden ingericht en gecontroleerd. Daarnaast de vraag hoe om te gaan met bewoners, werkende en regulier winkelend publiek. Dit brengt organisatorisch namelijk ook lasten met zich mee.
- De enquête onder de bezoekers, uitgevoerd tijdens de Hubertusmarkt 2025 toont aan dat 50% van de bezoekers bereid is entree te betalen. Om de bovengenoemde organisatiekosten te dekken, zou de entreprijs echter relatief hoog moeten worden. Dit leidt naar verwachting tot bezoekersweerstand en kan bovendien negatief uitwerken voor de ondernemers in het evenemententerrein, omdat hun publiek dan eerst entree moet betalen om bij hun kraam te kunnen komen.
- Daarbij blijft deze optie financieel onbetrouwbaar: opbrengsten hangen sterk af van bezoekersaantallen, die onder andere weersafhankelijk zijn.
- Vooraf ticketverkoop biedt geen verbetering, omdat dit ook extra systemen, administratie en personele inzet vraagt.

Conclusie: entree heffen brengt hoge kosten, onhaalbare personele bezetting en grote onzekerheden met zich mee en levert geen stabiele inkomstenbron op.

B. Parkeerkosten heffen en de pendelbus niet langer kosteloos aanbieden

Een tweede optie is het vragen van parkeergeld en/of het invoeren van betaald gebruik van de pendelbus. Dit kan per auto of per busrit extra inkomsten opleveren. Toch geldt ook hier dat:

- Er risico's zijn op uitwijkgedrag van bezoekers naar omliggende straten of wijken, wat hinder veroorzaakt en mogelijk aanvullende maatregelen noodzakelijk maakt. Maar dit legt vooral extra druk op de veiligheid en daarmee dus op de organisatie, politie en handhaving.
- De inkomsten sterk afhankelijk zijn van bezoekersaantallen, net zoals bovenstaand.

- Extra organisatorische en personele voorzieningen nodig zijn (geldstroom, inrichting parkeerplaats etc.), die eveneens kosten met zich meebrengen. Daarnaast is eerder al genoemd dat vrijwilligers c.q. personeel om dit in goede banen te leiden niet te werven zijn.
- Als gemeente en organisatie van Hubertusmarkt stimuleren we juist de inzet van de pendelbus en het openbaar vervoer. Wanneer de pendelbus niet meer gratis is, streeft dit zijn doel voorbij.

Conclusie: deze inkomstenbron levert hooguit beperkte en fluctuerende opbrengsten op en vraagt aanvullende investering in onder andere personeel c.q. vrijwilligers.

C. Verhogen van standplaatskosten

Het verhogen van de tarieven voor standhouders is eveneens onderzocht. Echter:

- Uit een benchmark blijkt dat onze huidige tarieven al aan de hoge kant liggen in de regio.
- Verdere verhoging zou de positie van onze markt verslechteren en mogelijk leiden tot afname van het aantal standhouders, waardoor de markt kwaliteit en aantrekkingskracht verliest.
- De verhoging kan daarom slechts beperkt zijn en leidt niet tot substantiële extra inkomsten.

Conclusie: slechts beperkte meeropbrengst mogelijk; substantiële verhoging is niet uitvoerbaar of wenselijk.

D. Eigen horeca exploiteren

In theorie biedt eigen horeca de meest directe en betrouwbare manier om extra inkomsten te genereren. Toch is deze optie om meerdere redenen niet werkbaar:

- Eigen horeca-exploitatie druist in tegen het geldende gemeentelijke en landelijk beleid. (koninklijke horeca Nederland <https://www.khn.nl/kennis/paracommercie> en Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Gulpen-Wittem).
- Daarnaast vraagt het opzetten van een eigen horecapunt om initiële investering in materialen (zoals bijvoorbeeld een tent, inventaris en marketing) én extra personeel c.q. vrijwilligers dat onmogelijk blijkt.
- De organisatie en operationele uitvoering leiden bovendien tot extra risico's en verantwoordelijkheden die niet passen binnen de huidige capaciteit en doelstelling van het evenement.

Conclusie: ondanks het theoretische potentieel is eigen horeca beleidsmatig niet toegestaan en kostbaar om op te zetten.

Kanttelingen en risico's

1.1 Wanneer geen aanvullend budget beschikbaar wordt gesteld, resteert slechts de mogelijkheid om een Hubertusmarkt in afgeslankte vorm te organiseren.

Deze variant beperkt zich tot enkel verkoopkraampjes en biedt geen ruimte voor aanvullende (inhoudelijke) activiteiten zoals de aanwezigheid van non-profit organisaties en hun activiteiten, de paardenzegening, de oude ambachten of het Cittaslowplein. Hierdoor wordt niet voldaan aan meerdere beleidsvelden en ambities uit het evenementenbeleid.

In de afgeslankte vorm ontbreken de inhoudelijke elementen, waardoor ook de lokale tradities en het authentieke karakter van de Hubertusmarkt compleet wegvallen. Daarnaast draagt het

inhoudelijk programma bij aan de verbinding met de andere beleidsvelden en aan sociale cohesie, iets wat een beperkte markt met enkel commercie niet biedt. Deze onderdelen zijn juist de aantrekkingskracht van de bezoekers aldus enquête.

Ook voor toerisme en lokale economie is de afgeslankte variant minder waardevol: het trekt minder (langer blijvende) bezoekers en zorgt dan alleen maar voor concurrentie voor ondernemers in onze gemeente.

1.2 Indien de raad besluit geen aanvullend budget beschikbaar te stellen, zou dit kunnen betekenen dat de editie van 2025 de laatste is geweest.

Er kan voor worden gekozen om de organisatie van de Hubertusmarkt terug te geven aan de samenleving, zodat bijvoorbeeld een vrijwillige organisatie, stichting of lokale ondernemersgroep die het evenement kan oppakken. Ervaringen uit het verleden en de regio blijkt echter dat er geen partijen zijn die bereid of in staat zijn de omvangrijke verantwoordelijkheid, organisatorische last en bijbehorende risico's (en financiën) van de Hubertusmarkt op zich te nemen.

Daarnaast is het een breed erkend maatschappelijk knelpunt dat vrijwilligers, bestuursleden en kartrekkers steeds moeilijker te vinden zijn. Vrijwilligersorganisaties kampen met teruglopende capaciteit en langdurige inzet voor een complex evenement als de Hubertusmarkt is daardoor niet realistisch.

Gelet op deze ontwikkelingen moet reëel worden onderkend dat, wanneer de gemeente geen aanvullende middelen investeert en de organisatie wordt teruggelegd in de samenleving, de Hubertusmarkt niet meer georganiseerd zal worden. Dat zou betekenen dat de editie van 2025 de laatste Hubertusmarkt is geweest.

Kosten en dekking

In de gemeentelijke begroting is een structureel budget van € 26.062 voor de organisatie van de Hubertusmarkt opgenomen. Aan inkomsten staat structureel in de begroting € 7.000.

Via dit raadsvoorstel wordt € 33.938 extra budget gevraagd en kunnen de inkomsten structureel (gelet op de ervaringen uit het verleden) met € 5.000 omhoog naar het niveau van € 12.000.

Per saldo wordt dan via dit raadsvoorstel structureel € 28.938 (€ 33.938 - € 5.000) budget gevraagd, hetgeen gefinancierd kan worden uit het positieve begrotingssaldo 2026.

Begrotingssaldo t/m de 2e wijziging € 176.328

3e begrotingswijziging -€ 28.938

Begrotingssaldo na verwerking van de 3e wijziging € 147.390

Uitvoering

Na besluitvorming in de raad op 5 februari wordt direct gestart met het verder finetunen van de Hubertusmarkt. De gehele organisatie van de Hubertusmarkt neemt circa 6 maanden in beslag, hierdoor is besluitvorming in februari van essentieel belang.

Communicatie en participatie

Voor de totstandkoming van dit raadsvoorstel is actief inzet gepleegd op participatie van zowel inwoners als ondernemers. Tijdens Hubertusmarkt 2025 is er onder bezoekers een enquête

afgenomen om inzicht te krijgen in hun ervaringen. Daarnaast is een gerichte vragenlijst uitgezet onder alle ondernemers in en rondom het evenemententerrein. De opgehaalde input geeft een positief toekomstbeeld en bevestigt de behoefte aan voortzetting en doorontwikkeling van de voorgestelde maatregelen.

Na goedkeuring van de raad en beschikbaarstelling van het aanvullend budget worden alle betrokken stakeholders geïnformeerd over de start van de organisatie en de vervolgstappen.

Bijbehorende documenten

Onderwerp	Poststuknummer	Zaakdossier
Ontwerp-raadsbesluit DV 007	G.25.03931	
Resultaten enquête bezoekers Hubertusmarkt 2026	G.25.04129	
De 3e begrotingswijziging van dienstjaar 2026 gemeente Gulpen-Wittem.	G.25.04127	
Resultaten vragenlijst ondernemers Hubertusmarkt 2026	G.25.04130	